

**POLEMIKA ROMANTYKA
Z KLASYKAMI – ROMANTYCZNOŚĆ
ADAMA MICKIEWICZA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Polemika romantyka z klasykami – *Romantyczność Adama Mickiewicza*

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

II / 90 minut

Cele. Uczeń:

- wymienia cechy ballady romantycznej;
- wskazuje w tekście cechy romantyczne;
- opisuje kreację postaci w balladzie;
- charakteryzuje świat przedstawiony;
- doskonali umiejętność dyskusji i stawiania argumentów.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z tekstem poetyckim;
- praca w grupach;
- schemat.

Środki dydaktyczne:

- słownik terminów literackich;
- ballada *Romantyczność Adama Mickiewicza*;
- wiersz *Ballady i romanse Władysława Broniewskiego*;
- Kazimierza Brodzińskiego *O klasycyzmie i romantyczności tudzież o duchu poezji polskiej* (fragment);
- utwór *Ballady i romanse Władysława Broniewskiego* w interpretacji Sióstr Wrońskich.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna: Lekcja 1. Uczniowie przypominają cechy romantyzmu, wymieniają założenia epoki, nawiązują do filozofii (materiał z wcześniejszych lekcji).

Część właściwa: Uczniowie odczytują ze słownika definicję ballady romantycznej, wskazują jej cechy. Nauczyciel dzieli klasę na 3 grupy, które po zapoznaniu się z balladą Mickiewicza przygotowują się do prezentacji na tematy:

Grupa I – Zaprezentuj postawę Karusi: co mówi, czuje, myśli, jak się zachowuje?

Grupa II – Zaprezentuj postawę Starca: co sądzi, jak się zachowuje?

Grupa III – Zaprezentuj postawę Poety: przedstaw jego światopogląd, zachowanie.

Po zaprezentowaniu grup nauczyciel prosi uczniów, aby w postawach wskazali cechy oświeceniowe i romantyczne, usytuowali bohaterów w określonych epokach. Następnie uczniowie wymieniają cechy romantyczne w balladzie.

Lekcja 2.

Uczniowie indywidualnie odczytują tekst W. Broniewskiego *Ballady i romanse*. Nauczyciel prosi o wymienienie cech z wiersza, które nawiązują do ballady Mickiewicza. Uczniowie wskazują na rolę tytułu, cytaty, opisują świat przedstawiony, porównują wydarzenia.

Wskazują na inspirację Mickiewiczowską balladą i odczytują kontekst wojenny. Uczniowie zapoznają się z tekstem Kazimierza Brodzińskiego *O klasycyzmie i romantyzmie* (http://hamlet.edu.pl/brodzinski- Duch-poezji). Wymieniają poglądy autora na temat romantyzmu, określają własny stosunek do przedstawionych przez Brodzińskiego tez i argumentów. Przyjmują stanowisko wobec stwierdzeń autora.

Część końcowa: Następuje przypomnienie cech ballady Mickiewicza i wskazanie elementów ballady jako kulturowo wyróżniających charakter tekstu. Nauczyciel prezentuje utwór *Ballady i romanse* W. Broniewskiego w interpretacji Sióstr Wrońskich (https://www.youtube.com/watch?v=lMycw3i-VLA). Przeprowadzana jest burza mózgów – uczniowie wypowiadają się na temat interpretacji tekstu, co im się podobało, o czym świadczy, uzasadniają swoje zdanie.

Komentarz metodyczny:

Podczas zajęć w grupach należy kontrolować czas, aby uczniowie nie przeznaczili go na luźne rozmowy, a wspólnie poszukiwali rozwiązania problemu. W trakcie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, nauk przyrodniczych, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.